

Mikael Kielberg og Sarah Toron Sørensen

Socialret

Tilbagebetaling. Forældelse. Modregning. Inddrivelse.

2. reviderede udgave

Mikael Kielberg og Sarah Toron Sørensen

Socialret – Tilbagebetaling. Forældelse. Modregning. Inddrivelse.

2. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2018

ISBN 978-87-619-3879-4

Forsideillustration: Jan Ingemann Sørensen

Omslag: Birger Gregers MDD, Frederiksberg

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Indhold

Forord til 2. reviderede udgave	11
--	----

Del I

Tilbagebetaling

Indledning	15
Forsørgerbegreber i den sociale lovgivning	15
Rettighedssubjekt	16
Hæftelse	18
Serviceydelser	18
Tilbagebetaling af hjælp	19
Pensionsloven	20

Kapitel 1. Tilbagebetaling af ydelser, der er modtaget med rette	21
---	----

1. Terminshjælp og boligindskudslån	23
2. Tilbagebetalingspligt – § 93 i aktivloven og § 43 i pensionsloven	26
2.1. Indledning	26
2.2. Kommunen skal senest ved udbetaling af hjælpen oplyse modtageren om, at hjælpen skal betales tilbage og med hvilken begrundelse	28
2.3. Gennemgang af de enkelte tilbagebetalingssituationer	30
2.3.1. Uforsvarlig økonomi	30
2.3.1.1. Uforsvarligt forbrug af likvide midler	32
2.3.1.2. Uforsigtig adfærd	33
2.3.2. Mistet et andet forsørgelsesgrundlag	35
2.3.3. Kollektiv arbejdsstrid	36
2.3.4. I løbet af kortere tid bliver i stand til at tilbagebetale hjælpen	37
3. Lovbestemte regler om tilbagebetaling ved dobbeltforsørgelse	40
4. Ulovbestemte regler om dobbeltforsørgelse	44

Kapitel 2. Tilbagebetaling af ydelser, der er modtaget med urette	49
--	----

1. Årsager til fejludbetalinger	50
2. Obligatorisk krav om tilbagebetaling	52
3. Ulovbestemt tilbagebetaling. Tilbagesøgning. Condictio indebiti	52

Indhold

3.1. Citater fra teorien	53
3.2. Praksis ved ulovbestemt tilbagebetaling	62
4. Lovbestemte regler om tilbagebetaling	67
4.1. Oplysningspligt. For myndigheden. For borgeren.	68
4.2. Mod bedre vidende. Subjektiv forståelse for at det er forkert at modtage ydelsen	75
4.2.1. Efterreguleringsbestemmelser. Tilbagebetaling forudsætter ikke, at ydelsen er modtaget mod bedre vidende.	75
4.3. Beskrivelse af begrebet »mod bedre vidende«	78
4.3.1. Reelt enlig	80
4.4. Særligt om ansvaret for tilbagebetaling, når myndigheden har begået fejl	84
5. Oversigt over love om tilbagebetaling samt domme og administrative afgørelser om tilbagebetaling	87
5.1. Retssikkerhedsloven	87
5.2. Aktivloven	90
5.3. Serviceloven	94
5.4. Dagtilbudsloven.	94
5.5. Pensionsloven	97
5.6. Sygedagpenge	103
5.7. Barseldagpenge	105
5.8. Delpension.	105
5.9. Boligstøtteleven.	105
5.10. Børnetilskudsloven	108
5.11. Børne- og ungeydelsen	111
5.12. Lov om aktiv beskæftigelsesindsats	111
5.13. Arbejdsskadesikringsloven	114
5.14. Arbejdsløshedsdagpenge og efterløn.	117
5.15. Repatriering	118

Del II**Forældelse**

Indledning	121
-----------------------------	-----

Kapitel 3. Generelle forældelsesregler	123
---	-----

1. Hvilken bestemmelse finder anvendelse.	123
1.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	126
1.1.1. Socialretlige krav	126
1.1.2. Arbejdsskade	127

2. Fristens længde	128
3. Fristberegning	130
3.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	132
3.1.1. Socialretlige krav	132
3.1.2. Arbejdsskader	135
4. Suspension	140
4.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	145
4.1.1. Socialretlige krav	145
4.1.2. Arbejdsskade	147
5. Ukendskab til skyldnerens opholdssted. Tillægsfrist	149
6. Afbrydelse	150
6.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	152
7. Retsvirkningerne af afbrydelse	154
8. Foreløbig afbrydelse	155
8.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	158
9. Overgangsordninger	158
9.1. Oversigt over de tidligere regler om forældelse i DL 5-14-4 og 1908-loven:	159
9.2. Forældelse efter § 1, nr. 2, om løbende ydelser	160
9.2.1. Fristberegning i relation til DL 5-14-4 og 1908-loven	161
9.2.2. Afbrydelse i relation til DL 5-14-4 og 1908-loven	162
9.3. Praksis – domme og administrative afgørelser	162
Kapitel 4. Specielle forældelsesregler og bortfaldsbestemmelser	165
1. Mellekommunale refusionskrav	165
1.1. Praksis – domme og administrative afgørelser	166
2. Ikke hævede pensionsbeløb – bortfald	167
3. Særlige bortfaldsbestemmelser	167
Kapitel 5. Passivitet	175
1. Retspraksis	179
Del III	
Modregning	
Indledning	185
Kapitel 6. Den almindelige adgang til modregning (ulovbestemt)	191
1. Gensidighed mellem hovedmand og modregner	191

Indhold

1.1. Kreditor for hovedkravet skal være debitor for modkravet, og debitor for hovedkravet skal samtidig være kreditor for modkravet . . .	191
2. Forfaldstid	197
3. Udjævnelighed eller kravene er af samme art	198
4. Modregning udelukket på grund af sociale hensyn	198
5. Udvidet adgang til modregning ved konnekse krav	200
Kapitel 7. De specielle regler om modregning (lovbestemte)	207
1. Lovbestemte regler om modregning – som kan anvendes inden sagen er overgivet til inddrivelse	207
1.1. Aktivloven	207
1.2. Pensionsloven	211
1.3. Delpension	214
1.4. Sygedagpenge	215
1.5. Boligstøtte	216
1.6. Børne- og ungeydelse	217
1.7. Børnetilskud	220
1.8. Arbejdsskader	221
1.8.1. Den sociale pension	223
1.8.2. Sygedagpengeloven	223
1.9. Arbejdsløshedsforsikringsloven	224
1.10. Indtrædelsesret (Lf 137 2016-17, lov nr. 285 af 29. marts 2017 lov om inddrivelse af gæld til det offentlige med seneste ændring Lf 226 2017-18 (med virkning fra 1. juni 2018))	225
2. Lovbestemte regler om modregning – som anvendes efter sagen er overgivet til inddrivelse	227
Kapitel 8. Aftalt modregning	233
Del IV	
Inddrivelse	
Indledning	239
Kapitel 9. Inddrivelsesmyndighedernes opgaver og klageveje	241
1. Fordringshaverens opgaver og klageveje	242
1.1. Klage over fordringshavernes afgørelser	243
2. Restanceinddrivelsesmyndighedens opgaver og klageveje	245
2.1. Klage over restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser	246
3. Efter regelforenklingerne på inddrivelsesområdet	247

3.1. Afgørelser eller faktisk forvaltningsvirksomhed?	247
3.2. Regler og praksis efter de sociale love	248
3.3. Fordringshavernes brug af tabeltræk eller betalingsevnevurdering?.	252
Kapitel 10. Betalingsevne	255
1. Betydning af formue – indestående på bankkonti m.v.	255
1.1. Trangsbeneficiet m.v.	256
Kapitel 11. Indledende inddrivelseskridt	259
1. Afdragsordninger	259
1.1. Tabeltræk eller betalingsevnevurdering?.	260
2. Aftaler om afdragsordninger?.	262
2.1. Kulanceaftaler efter inddrivelsesbekendtgørelsens § 10, stk. 11.	266
Kapitel 12. Afdragsordninger fastsat ud fra tabeltræk	269
1. Restanceinddrivelsesmyndighedens fastsættelse af den årlige nettoindkomst	271
1.1. Fastsættelse af den årlige nettoindkomst ud fra indkomstregisteret	272
1.2. Fastsættelse af den årlige nettoindkomst ud fra seneste årsopgørelse	273
2. Fordringshavernes fastsættelse af den årlige nettoindkomst	274
3. Beregning af afdragsbeløbets størrelse ud fra den fastsatte årlige nettoindkomst	276
Kapitel 13. Afdragsordninger fastsat ud fra en betalingsevnevurdering	279
1. Fordringshavernes betalingsevnevurderinger	280
1.1. Alene skyldnerens indtægter og udgifter.	282
1.2. Skyldnerens budget	283
2. Restanceinddrivelsesmyndighedens betalingsevnevurderinger	285
2.1. Husstandsprincippet	285
2.2. Fravigelse af husstandsprincippet	286
2.3. Husstandens budget	289
2.3.1. Indtægtssiden	290
2.3.2. Indtægter som ikke skal medtages i budgettet på indtægtssiden	293
2.3.3. Udgiftssiden	294
Kapitel 14. Henstand	305
Kapitel 15. Indtægtsændringer – ny afdragsordning	309

Kapitel 16. Eftergivelse og afskrivning	311
Kapitel 17. Tvangsinddrivelse	315
1. Lønindeholdelse	317
1.1. Indkomster der kan ske lønindeholdelse i	319
1.1.1. A-indkomst der ikke må lønindeholdes i	320
1.2. Lønindeholdelse ved brug af tabeltræk	320
1.3. Lønindeholdelse efter en betalingsevnevurdering	322
2. Udpantningsret og udlæg	323
Litteraturliste	325
Afgørelsesregister	329
Stikordsregister	335